

Προστασία του περιβάλλοντος και Εκκλησία

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

Το έργο του οικουμενικού Πατριάρχη Δημητρίου συνέχισε ο διάδοχός του, ο οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ο οποίος βασιζόμενος στα Πατερικά κείμενα, ανέδειξε το οικολογικό ζήτημα τονίζοντας τη θεολογική διάστασή του. Από το πρώτο μήνυμά του, τα Χριστούγεννα του 1991, έγινε σαφές πως η Εκκλησία δεν μένει απαθής ενώπιον της

συνεχιζόμενης καταστροφής του περιβάλλοντος.^[1] Τα μηνύματα που ακολούθησαν είχαν, επίσης, μέγιστο περιβαλλοντικό ενδιαφέρον.

Το Νοέμβριο του 1991 διοργανώθηκε από την Ορθόδοξο Ακαδημία της Κρήτης διορθόδοξο συνέδριο για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, με την παρουσία του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου. Τα συμπεράσματα του συνεδρίου αυτού συνοψίζονται ως εξής:

α) Η Ορθόδοξος Εκκλησία καλεί όλους τους ανθρώπους σε μετάνοια, καθώς ονομάζει αμαρτία την επιθετική συμπεριφορά του ανθρώπου έναντι του περιβάλλοντος εξ αιτίας της γενικής ανθρώπινης καταχρήσεως. Η λύση πρέπει να αναζητηθεί στο λειτουργικό, ευχαριστιακό και ασκητικό ήθος της Ορθόδοξης παράδοσης και όχι στην υπάρχουσα κοσμική τάση που επιδιώκει μια ανανέωση της ηθικής.

β) Η Ορθόδοξος Εκκλησία ως σώμα Χριστού, αποτελεί παρουσία και μαρτυρία ενός νέου τρόπου υπάρξεως με βάση την ειδική θεολογική θεώρηση, που αυτή έχει, των σχέσεων του ανθρώπου με τον Θεό, με τους συνανθρώπους του και με τη φύση. Ως εκ τούτου, δεν ταυτίζεται με καμία οικολογική κίνηση, κόμμα ή οργάνωση, ιδεολογική ή φιλοσοφική άποψη.^[2]

Οι σύνεδροι, παράλληλα με τα συμπεράσματα, κατέληξαν σε προτάσεις προς τις εκκλησίες, οι οποίες μέχρι σήμερα συνεχίζουν να καθορίζουν τη στάση τους απέναντι στο περιβάλλον. Επιγραμματικά προτάθηκαν προς όλες της Εκκλησίες:

α) Η στροφή της προσοχής των πιστών προς το Ορθόδοξο ευχαριστιακό και ασκητικό ήθος που αποτελεί το επισφράγισμα της σχέσεως της Ορθόδοξου Εκκλησίας προς τη φύση. Παράλληλα, διευκρινίστηκε ότι η ανθρωπότητα έχει ανάγκη ενός απλούστερου τρόπου ζωής, μιας νέας ασκητικής προς χάρη της δημιουργίας.

β) Η καθιέρωση της 1^{ης} Σεπτεμβρίου κάθε έτους ως ημέρα ειδικών προσευχών και δεήσεων για ολόκληρη τη δημιουργία – ως ημέρα προστασίας όλης της δημιουργίας του Θεού.

γ) Η ανάληψη προγραμμάτων χριστιανικής περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και, όπου η Εκκλησία έχει ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα, θα πρέπει να καλλιεργεί και να ενθαρρύνει την έρευνα σε τομείς που θα ήταν ευεργετικοί για το περιβάλλον – όπως οι εναλλακτικές πηγές ενέργειας.

δ) Η ασχολία με έργα ή με τοπικές πρωτοβουλίες για την προστασία όλης της δημιουργίας.

ε) Η διοργάνωση συναντήσεων για συζήτηση περιβαλλοντολογικών ή θεολογικών θεμάτων με σκοπό την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών σε ζητήματα περιβάλλοντος και βιοηθικής.^[3]

^[1] Ζορμπάς, 2002, σ. 329.

^[2] Ζορμπάς, 1998, σ. 75.

^[3] Ζορμπάς, 1998, σ. 75-78.

Παρατήρηση: η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ συνεχίζει τη δημοσίευση με τη μορφή σειράς άρθρων της μελέτης «Αρχή της Αειφορίας και Ορθόδοξο ήθος: Μία νέα προοπτική στην οικολογική ηθική», του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΡ. ΤΣΟΥΡΑΠΑ. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου που κατατέθηκε ως διπλωματική εργασία στη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου με επιβλέποντα καθηγητή τον Χρήστο Τερέζη και αξιολογητές τους Νικόλαο Κόϊο και Βασίλειο Φανάρα.